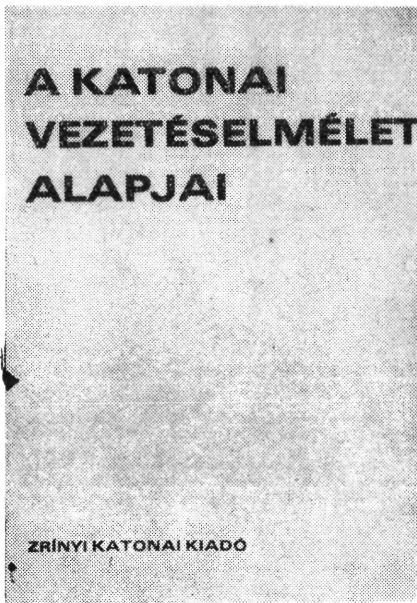

A ZRÍNYI MIKLÓS KATONAI AKADÉMIA SZERZŐI MUNKAKÖZÖSSÉGE*

A KATONAI VEZETÉSELMÉLET ALAPJAI

(Budapest, Zrínyi Katonai Kiadó, 1969. 160 o.)

A vezetés korszerűsítése napjainkban — a tudományos technikai forradalom korában — valamennyi nagy szervezetben napirendre került. A tudomány és a technika rohamos előrehaladása az eredményeket létrehozó nagyszámú és sokféle képzettségű szakemberekből álló kollektíva hozzáértő, összehangolt, és

a kor követelményeit kielégítő vezetése, irányítása nélkül elképzelhetetlen. A hadügy forradalma parancsadóan követeli a katonai vezetés korszerűsítését.

A fegyveres erők harci lehetőségei és a vezetés jelenlegi színvonala közötti ellentmondás feloldása a soron levő feladatok egyike. Ez teszi szükségessé a hadtudomány korábban elhanyagolt területének — a katonai vezetéselméletnek — intenzív, gyorsított ütemű művelését.

A Zrínyi Miklós Katonai Akadémia szerzői kollektívája által írt könyv alapjaiban teljesíti ezeket az igényeket. Átfogja a katonai vezetéselmélet egészét, tárgyalja a hadsereg, mint rendszer és mint szervezet vezetése folyamatának kérdéseit, foglalkozik a katonai vezetési szemléletmód és a személyi oldal tényezőivel.

A munka bevezetőjében a szerzők arra irányítják az olvasó figyelmét, hogy a hadügyben a végbemenő forradalom hatásának eredményeként a fegyveres erőket új fegyverekkel — közöttük elsősorban rakéta-atomfegyverekkel — és új haditechnikai eszközökkel szerelték fel.

Módosították a haderő struktúráját, benne a haderónemek és a fegyvernemek korábbi arányait. A hadművészet új hadviselési módot dolgozott ki és a személyi állomány katonai és politikai kiképzésének, nevelésének módszere is megváltozott. Mindezek együttesen számottevő hatással vannak a vezetésre. A

*A szerzői kollektíva tagjai: Dr. Berkics László, Fogarassy János, Gindert Károly, Németh Kálmán, Sáfár József, Seebauer Imre és dr. Száva Péter.

katonai vezetés pedig ebben az új helyzetben csak akkor lehet eredményes, ha tudományosan megalapozott elméletre támaszkodik és a korszerű technika legújabb vívmányait igénybe véve fejlődik.

Az első fejezet a korszerű katonai vezetés ismerteti. Abból indul ki, hogy a vezetés korszerűsítésében a kibernetika felhasználása elengedhetetlen. Módot ad a vezetés lényegi jegyeinek feltárására, biztosítja a matematika, az információelmélet stb. eredményeinek felhasználását, gyorsítja a vezetés gépesítését, automatizálását, végső soron javítja a vezetés operativitását.

A második fejezet a vezetés szervezeti kérdéseit tárgyalja. Itt a kiindulás alapja: a vezetés egyrészt az államvezetés része, másrészt a fegyveres erők vezetésével kapcsolatos tevékenységek összessége. A vezéstudomány korszerűsítésének egyik legfontosabb feladata a célnak és a korszerű követelményeknek leginkább megfelelő szervezet kialakítása. Ennek a gondolatnak a kifejtése során a szerzők részletesen foglalkoznak a parancsnokságok és a törzsek szervezeti kérdéseivel, a főlé és alárendeltség, valamint a kölcsönös információ tényezőivel, bemutatva a megoldások lehetőségeit, azok előnyös és hátrányos tulajdonságait.

A harmadik fejezet témája a katonai vezetés folyamata,

A kibernetika szemléletmód szerint a kibernetikai rendszereket — a katonai rendszerek is ilyenek — a környezetük-ből különböző hatások érik. Ezek meg-

változtatják a rendszer elemei közötti kapcsolatokat, tehát a rendszer eddigi állapotát és ugyanakkor a környezetre is hatnak. Mindezek eredményeként változik a rendszer tevékenysége.

A vezetés folyamatának arra kell irányulnia, hogy a most említett folyamat a lehető legnagyobb mértékben tudatosan, nem pedig spontán módon menjen végbe. A vezetés mint folyamat lényege ebből az aspektusból az információk folyamatos gyűjtése, feldolgozása — átalakítása — és továbbítása. Ebben a fejezetben találkozunk az olvasó a vezetési funkciók kérdéseivel, a katonai döntésemélet alapelveivel és képet kap a parancsnok, valamint a törzs munkájának időszerű követelményeiről, értelmezéséről.

A negyedik fejezet röviden foglalkozik a vezetés személyi oldalával, elsősorban a parancsnokkal szemben támasztott követelményekkel és parancsnoki munkastílus kérdéseivel.

A Zrínyi Katonai Kiadó gondozásában megjelent — szépen illusztrált könyvet elsősorban fegyveres testületek tisztjeinek figyelmébe ajánljuk, mert érdeklődésüket a vezetés korszerűsítésének kérdéseire irányítja és hozzásegíti őket, hogy tevékenységük során a vezésemélet eredményeit az eddigieknél tudatosabban alkalmazzák. A munka könyvárusi forgalomba nem kerül, megrendelhető a Zrínyi Katonai Kiadónál. (Budapest, XIII., Dózsa György út 49. Ára: 20 Ft.)

Szabó Sándor